

Het Universiteitsinstituut Kinderrechten (UK) valt onder de Faculteit der Juridische Wetenschappen van de Anton de Kom Universiteit van Suriname. Enkele belangrijke doelstellingen zijn:

Het bevorderen c.q. beoefenen van wetenschappelijk onderzoek op het onderwerp kinderrechten;

Het vergroten van wetenschappelijke kennis en inzichten omtrent kinderrechten en kinderwetgeving onder de studenten en in de samenleving;

Vanaf 1 mei 2025 treedt het nieuw burgerlijk wetboek (BW) in werking. Het is van belang om de zaken die vernieuwend werken voor de kinderen van Suriname toe te lichten. In een serie artikelen zal het UK enkele belangrijke onderwerpen kort toelichten vanuit een kinderrechtenperspectief.

In het onderhavige artikel zal in het kort een blik worden geworpen op de **kinderbeschermingsmaatregelen**, zoals opgenomen in het nieuw BW.

Kinderbeschermingsmaatregelen zijn voor de overheid het belangrijkste instrumentarium als zij wil ingrijpen om een minderjarige te beschermen tegen lichamelijk of geestelijk geweld en of verwaarlozing. Het opleggen van een maatregel van kinderbescherming betekent dat wordt ingegrepen in hetgeen door de meeste mensen bij uitstek al shun prive terrain wordt gezien: hun gezinsleven. Het gezag van de ouders over hun kind wordt beperkt, geschorst of zelfs ontnomen. Deze maatregelen zijn vooral bruikbaar in geval van geweld binnen de familiesetting.

De kinderbeschermingsmaatregelen zijn:

1. Ondertoezichtstelling
2. Ontheffing van het ouderlijk gezag
3. Ontzetting van het ouderlijk gezag.

De kinderbeschermingsmaatregelen kwamen ook voor in het vorige BW. Het verschil nu is dat er niet meer wordt gesproken van ouderlijke macht, maar van ouderlijk gezag. Het ouderlijk gezag heeft betrekking op de persoon van het minderjarig kind met name de opvoeding en verzorging, evenals het vertegenwoordigen van het kind bij rechtshandelingen. Een voorbeeld, het openen van een

bankrekening voor het kind, inschrijving van het kind op school. De betekenis van de terminologie ouderlijke macht en ouderlijk gezag verschillen niet wezenlijk.

In het nieuw BW, wordt voor een plaatsing in een gesloten setting een speciale voorziening getroffen. Hier is sprake van vrijheidsbeneming, waarvoor bijzondere waarborgen (welke ingevolge artikel 305 lid 3, ook van toepassing zijn in geval van voogdij van een rechtspersoon) behoren te gelden. Een uitdrukkelijk daartoe strekkende machtiging van de kantonrechter is nodig. De maatregel moet geboden zijn wegens ernstige gedragsproblemen van de minderjarige.

De ondertoezichtstelling (ots), kwam ook voor in het vorig BW. De ots wordt aan de hand van een casus uitgelegd. Kindje A wordt door haar moeder ernstig verwaarloosd en vaak alleen thuis achtergelaten zonder eten. Haar moeder werkt als hulp in de huishouding en is pas in de avond thuis. Er is ook niet altijd eten in huis en kindje A zwerft overdag in de buurt. Haar moeder is door Politie Jeugdzaken en het Bureau voor Familierechtelijke Zaken (BUFAZ) aangesproken, om erop toe te zien dat er oppas is voor het 10 jarig meisje. Echter heeft dat niet gebaat.

Kindje A haar zedelijke en geestelijke belangen en gezondheid worden ernstig bedreigd. Het Bureau Familierechtelijke Zaken mag een ots verzoeken bij de rechter, waarbij de rechter een gezinsvoogd benoemd die toezicht op kindje A houdt, de moeder adviseert en haar begeleidt om beter te zorgen voor haar kind. De ots duurt maximaal een jaar en indien de veiligheid van het kind gegarandeerd kan worden door de moeder, wordt de ots niet meer verlengd door de rechter.

Stel dat kindje A ook nog seksueel misbruikt wordt door buurjongens, kan er bij de rechter het verzoek gedaan worden om de moeder te ontheffen uit haar gezag. Vooral als blijkt dat zij niet bij machte is de veiligheid van het kind te garanderen. Het ouderlijk gezag wordt de moeder ontnomen. De wet geeft ook gronden aan wanneer dat niet kan.

Stel dat de moeder van kindje A intussen verslaafd is aan drugs en zich ook schuldig heeft gemaakt aan verkoop van drugs. Ze is intussen ook veroordeeld tot een gevangenisstraf van enkele jaren.

Het BUFAZ kan de ontzetting uit het ouderlijk gezag van de moeder, verzoeken bij de rechter. In de hierboven genoemde omstandigheden zal de moeder ontzet worden uit het ouderlijk gezag. Kindje A kan door de rechter toevertrouwd worden aan BUFAZ. Overige ontzettingsgronden uit het ouderlijk gezag zijn opgenomen in het nieuw BW. Niet alleen het BUFAZ kan een verzoek doen tot ontheffing of ontzetting uit het ouderlijk gezag, ook de andere ouder in casu de vader van kindje A, indien hij in beeld is, of de pleegouders of het Openbaar Ministerie. Vermeldenswaard is dat deze kinderbeschermingsmaatregelen niet verschillen van het vorig BW.